

Sint-Eustatius, zoek je toekomst in Cariben

Op Sint-Eustatius groeit het verzet tegen Nederland, constateert Wouter Veenendaal. Hij pleit voor aansluiting van Sint-Eustatius bij omringende eilanden.

Ik ben bereid te sterven voor dit land!, schreeuwde Clyde van Putten, leider van de grootste politieke partij op Sint-Eustatius onlangs tijdens een vergadering van de eilandsraad. Zijn hartekreet illustreert de spanning en frustratie op het eiland, dat twee weken geleden door minister Plasterk onder toezicht werd gesteld en nu geen nieuwe financiële verplichtingen meer mag aangaan. Volgens Plasterk is de begroting van Sint-Eustatius niet op orde, wat grotendeels veroorzaakt wordt door slecht bestuur.

De afgelopen weken heb ik als onderzoeker op Sint-Eustatius interviews met politici gehouden, onder meer om uit te zoeken hoe het zwakke bestuur op het eiland verklaard kan worden. Doordat het eiland zo klein is, bestaat er op Sint-Eustatius geen kloof tussen burger en bestuur, want politici komen hun kiezers dagelijks tegen op straat, in de supermarkt, of in de kerk.

Schilderingen op huizen

Tijdens verkiezingen stemmen mensen op iemand die ze persoonlijk kennen: vaak een familielid. De politiek is op het eiland overal aanwezig en zichtbaar, en mensen laten hun politieke voorkeur zien door hun kleding, vlaggetjes op hun auto, en schilderingen op hun huis.

De nauwe band tussen kiezers en politici zorgt ook voor slecht bestuur, omdat politici steeds onder druk staan om hun eigen familie en vrienden te bevoordelen. Zo benoemde een van de gedeputeerden (wethouders) op het eiland onlangs haar ei-

Kinderen op St.-Eustatius, met de vlag van de Nederlandse Antillen.

gen broer in een hoge positie, zonder daarbij de regels te volgen.

Sinds 2010 is Sint-Eustatius onderdeel van Nederland en de meeste politieke beslissingen aangaande het eiland worden nu vanuit Den Haag genomen. Veel eilandbewoners hebben het gevoel de controle over hun eiland te zijn kwijtgeraakt, er is groeiend verzet tegen de dominante rol van Nederland. De beladen geschiedenis speelt hierbij een grote rol: veel eilandbewoners spreken van Nederlandse 'rekolonisatie'. Sint-Eustatius is qua inwoners iets kleiner dan Terschelling, maar in tegenstelling tot de Waddeneilanden blijft de gevoelsband tussen Sint-Eustatius en Nederland zwak vanwege de afstand, cultuur, en geschiedenis.

Het nu door de minister opgelegde toezicht zal misschien op korte termijn de financiële situatie op Sint-

Eustatius verbeteren, maar lost deze onderliggende problemen niet op. De maatregel heeft de afkeer van Nederland onder de bevolking van het eiland verder versterkt.

Engelstalige eilanden

Sint-Eustatius wordt omringd door veel andere kleine eilanden, die om historische redenen onder Frankrijk, Groot-Brittannië of Nederland vallen, of helemaal onafhankelijk zijn. Zeven kleine Engelstalige eilanden in de regio werken sinds 1981 intensief samen in de Organisation of Eastern Caribbean States (OECS). Zij hebben op eigen initiatief een economische unie, eigen munt en gezamenlijk gerechtshof opgezet. De OECS-eilanden werken ook samen op het gebied van goed bestuur en proberen de democratie in elk van de lidstaten te versterken.

Zo zijn er plannen om ambtelijke functies uit te laten voeren door mensen van andere eilanden. Die hebben geen familie of uitgebreid sociaal netwerk op het eiland waar ze gestationeerd zijn en komen zo minder in de verleiding zich schuldig te maken aan vriendjespolitiek. Dit gebeurt al met rechters.

Ik pleit voor toetreding van Sint-Eustatius tot de OECS. Dit ligt niet alleen voor de hand vanuit geografisch opzicht, maar ook vanwege de overlappende cultuur en taal (de voertaal op Sint-Eustatius is Engels). Het kan bovendien zonder de relatie met Nederland te verbreken: het eiland Montserrat hoort bij het samenwerkingsverband, maar is ook nog steeds een overzees gebiedsdeel van het Verenigd Koninkrijk.

Wouter Veenendaal

onderzoeker, Koninklijk Instituut voor Taal-, Land- en Volkenkunde, Leiden